

Drømmer du om å bytte ut ditt gamle gulv med et massivt plankegulv, så ikke nøl med å gjøre jobben selv. Vi viser deg hvordan du fjerner det gamle, isolerer og legger det nye gulvet. **Det eneste du skal bruke er noen lekter, gulvbord, en del skruer og en god gulvlakk.**

Massivt tregulv HELT FRA BUNNEN

Når det blir snakk om nytt gulv, heller mange mot å ringe etter en lokal håndverker for å være på den sikre siden. For hva om gulvet blir skjevt? Bekymringene er reelle nok, men hvis du gjør deg flid og følger noen få prinsipper, er jobben faktisk enklere enn du tror. Er du så heldig at du har et undergulv som er helt i vater, kan du legge gulvbordene direkte på det. Er du ikke så heldig, må du som oss fjerne det eksisterende gulvet, til du kommer helt ned til bjelkelaget. Lar du et vater hvile på et par av de gamle bjelkene, vil du da sannsynligvis oppdage at de ikke er helt i vater. Du er derfor nødt til å skru såkalte lasker på de gamle bjelkene, og dermed heve gulvet litt. Når det er gjort, er det bare å isolere, skru fast gulvet og svinge lakkpenselen. Her viser vi deg hvordan du forvandler et gammelt utdatert rom til et innbydende kontor, ved å legge et nytt gulv av 30 mm massive gulvbord av furu. □

Det må lange og kraftige skruer til når laskene skal festes på de eksisterende bjelkene. Våre skruer er 6 x 150 mm.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Når du først har montert laskene slik at de er helt i vater og flukter perfekt med hverandre, er jobben videre ganske enkel.

LETT VANSKELIG

TIDSFORBRUK

En helg (10 m²)

PRIS

Cirka 10.000 kroner

MATERIALER

- Lekter, 48 x 73 mm
- Gulvplanker, her 30 x 180 mm massiv furu
- Lakk, her en matt type
- Skruer, 4,2 x 55 mm og 6 x 150 mm

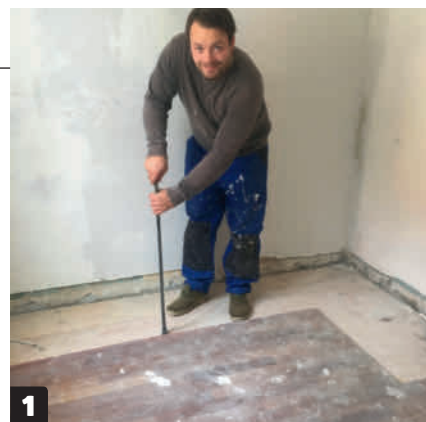
SPELIALVERKTØY

- Langt vater

Av med gulvet

Gulv kan være lagt på mange forskjellige måter. Noen er klosset opp på et betongdekke, mens andre ligger direkte på et gammelt bjelkelag.

I vårt tilfelle måtte vi fjerne både et klikkgulv, et undergulv og til slutt det originale furugulvet, før vi kom ned til bjelkelaget. Noen gulv kan fjernes skånsomt med en skrumaskin og et brekkjern, mens andre krever at du finner frem både bajonettsag og vinkelsliper. Med en god porsjon hardt arbeid og litt oppfinnsomhet, går det likevel forholdsvis raskt å fjerne de fleste gulv.

1

Fjern det gamle klikkgulvet med et brekkjern. Vårt lå så løst, at vi nesten kunne løfte det av med håndkraft. Sørg dessuten for å rydde rommet for alt unødvendig, slik at du har god plass å jobbe på.

2

Nå er det undergulvets tur. Begynn med å skru ut så mange skruer som mulig. Kan du ikke bryte opp platene ved hjelp av et brekkjern, må du skjære vekk de resterende skruene med en vinkelsliper.

3

Når du har fjernet det første gulvbordet, er det bare å vippe av resten av brekkjernet. Fjern bordene straks de er løst. De tar stor plass og er fulle av spiker.

4

Fjern lister, spiker og skruer fra bjelkene.

Det er en god idé å bruke vernesko, fordi det kan stikke opp en spiker her og der.

5

Fjern det gamle innskuddet med en spade.

Har du et par murerspann, kan du med fordel bruke dem. Det er enklere enn å fylle i poser, de er lette å bære og de kan tømmes direkte på tilhengeren.

Det såkalte innskuddet består av sand og leire, og fungerer som isolasjon i etasjeskillet.

På med laskene

For å få gulvet helt plant, skal de underliggende bjelkene ligge like høyt. Ligger en bjelke for lavt, vil gulvbordene bli trukket ned når du skrur dem fast. I vårt tilfelle er bjelkene nesten 100 år gamle, og de har forskjøvet seg litt siden de ble lagt første gang.

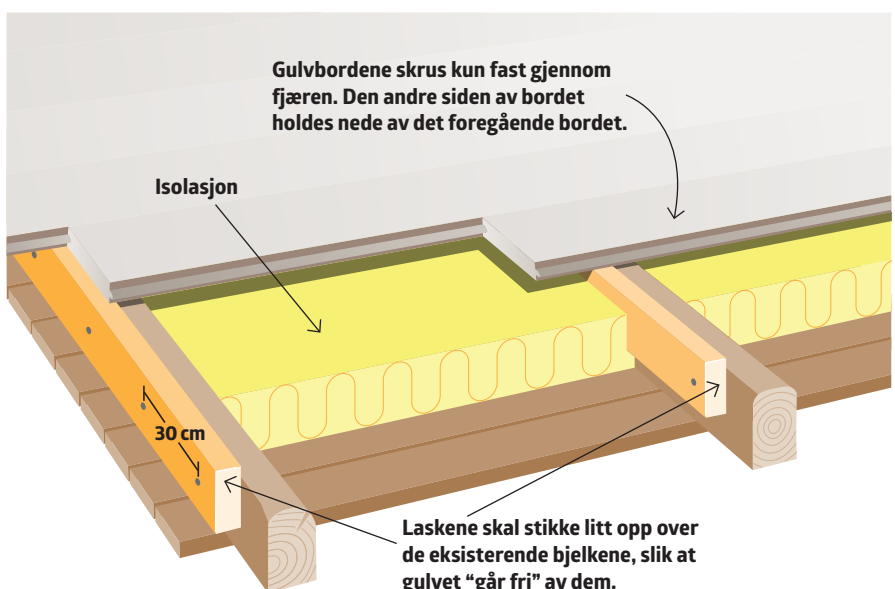
Vi skrur derfor på lekter på sidene, som såkalte lasker, for å justere bjelkene i akkurat samme høyde. Når vi er sikre på at de er i vater og alle er i plan, vet vi at også furugulvet blir helt plant.

Når laskene er montert, kan du feie opp det siste innskuddet, trestumper og gamle skruer, før du gjør klart til å isolere.

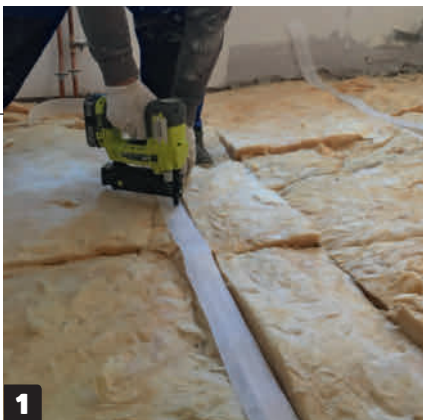
Legg isolasjon overalt. Oppå de gamle bjelkene blir laget litt tynnere, fordi plassen er litt trang. Har du ikke en isolasjonskniv, kan du bruke en vanlig brødkniv.

Første gulvbord skal sitte perfekt

Når selve gulvet skal legges, er det viktig å legge det første bordet helt rett. Er rommet skjevt, må du tilpasse bordet. Når det første bordet er skrudd fast, går det raskt å legge resten av gulvet.

Massive gulvbord som disse med fjær og not, skrus kun fast gjennom fjæren – og dermed kun i den ene siden av bordet. Sammenføyningen med noten i det første bordet holder nemlig det etterfølgende bordet nede.

1 **Stift en strimmel med gulvunderlag** på hver av laskene. Underlaget reduserer knirkelyder og utjevner eventuelle små ujevnheter i laskene.

2 **Kapp til det første bordet.** Det skal være 5 mm luft ut mot veggene i begge ender, slik at treet kan bevege seg. Men husk at det ikke skal være så mye luft at fotlistene ikke kan dekke sprekken.

3 **Legg det første bordet inn mot veggene,** og sjekk at det ligger helt rett i forhold til resten av rommet. En liten skjevhet vil synes bedre og bedre, i takt med at flere bord legges.

4 **Begynn med å sette en skrue loddrett ned** i det første bordet, et par cm fra veggene. Vi kan ikke skjule den innerste skruen, så vi aksepterer bare skruehullet og dekker det når hele gulvet er ferdig lagt.

5 **Plasser en skrue i en vinkel på cirka 45 grader** rett over fjæren, og skru den fast. Skruen skal skrus så langt ned at den ikke sitter i veien for det neste bordet. Samtidig skal den ikke ødelegge fjæren.

6 **Legg det neste bordet klart,** slik at noten vender inn mot fjæren på det første. Bruk en liten rest fra et gulvbord som slagkloss, og bank bordet på plass. Det er viktig at det sitter helt tett mot det forrige.

Skån fjæren

Her kan du se hvordan fjæren på det første bordet holder det neste bordet på plass. Det er derfor viktig at fjæren ikke skades. Ved å bruke en liten bit av et gulvbord, kan du slå bordene pent sammen uten at fjæren ødelegges.

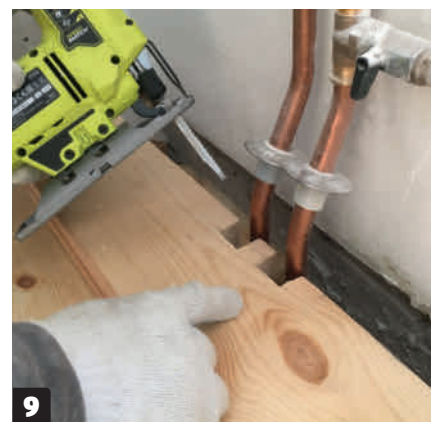
7

- **Fortsett med å legge bordene etter samme prinsipp.** Det går fort når du først har lært teknikken med å legge bordet til rette, banke det på plass og skru det fast til de respektive laskene.

8

Det er viktig at skruene får godt tak i laskene, slik at de ikke risikerer å løsne med tiden. Det vil være ergerlig å måtte skifte et bord etter et par år, når resten av gulvet ligger perfekt.

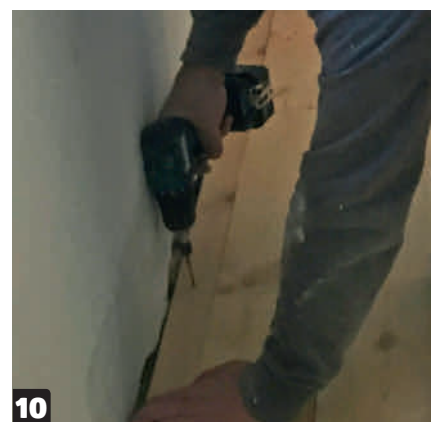
9

Skjær ut til vannrør hvis det er nødvendig. I vårt tilfelle passer det med et par enkle snitt. Luften mellom vannrørene og bordene blir dekket av "rørkragene" som trykkes ned i hullet.

Gulvbordene skal også akklimatiseres

Tre er et levende materiale, og for å unngå at bordene gir seg etter montering, bør de ligge minst en uke i ubrutt emballasje i det rommet de skal legges. Temperaturen skal være konstant og ligge mellom 18 og 25 grader.

Du kan dog ikke gardere deg 100 prosent mot at bordene vil bevege seg, og trekke seg litt fra hverandre etter at de er lagt.

10

Vi avslutter med et bord i halv bredde. Alternativt kunne vi ha skåret litt av det første bordet, og på den måten ha gitt plass til et bredere gulvbord her.

Slip og lakker

Tregulv kan etterbehandles på mange måter, og det er i høy grad et spørsmål om smak og behag. Noen vil ha såpe, andre bruker olje – og vi velger lakk.

Lakken vi har valgt er en matt type. Det gir oss lakkens slitestyrke kombinert med et naturlig uttrykk, der treet bevarer sin lyse glød uten å gulne. En annen fordel ved å etterbehandle med lakk, er at den forseglede overflaten i stor grad hindrer rødvin, cola og andre godsaker i å trenge ned i bordene.

Velg riktig lakk

Mange velger bort lakk, fordi de ønsker å bevare trets lyse, naturlige farge. Hvem har ikke sett et gammelt, lakkert furugulv, som nesten er mer gult enn lyst? Saken er heldigvis den at det har skjedd mye på lakkfronten de siste årene. Velger du som oss en matt kvalitetslakk, får du en sterk lakk som er motstandsdyktig mot flekker, og som samtidig bevarer trets naturlige uttrykk uten å gulne.

1

Tett skrukehullene på de ytterste bordene. Du kan kjøpe trefiller til en lang rekke tresorter, eller du kan gjøre som oss og røre opp sagflis i litt lakk, som deretter dryppes ned i hullene.

2

Slip gulvet lett med slipepapir (korn 120).

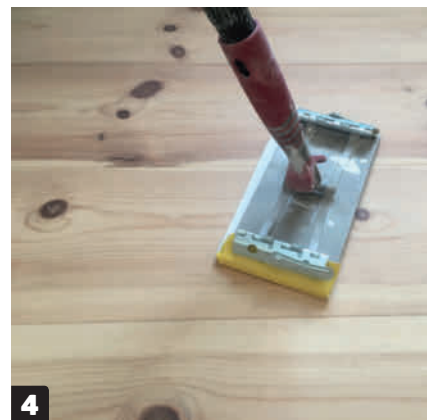
Er gulvet skittent, kan du eventuelt bruke en eksentersliper. I vårt tilfelle kunne vi nøye oss med å bruke en slipeplate montert på et forlengerskaft.

Sørg for å støvsuge gulvet grundig, slik at støvet ikke blir "stengt inne" av lakken.

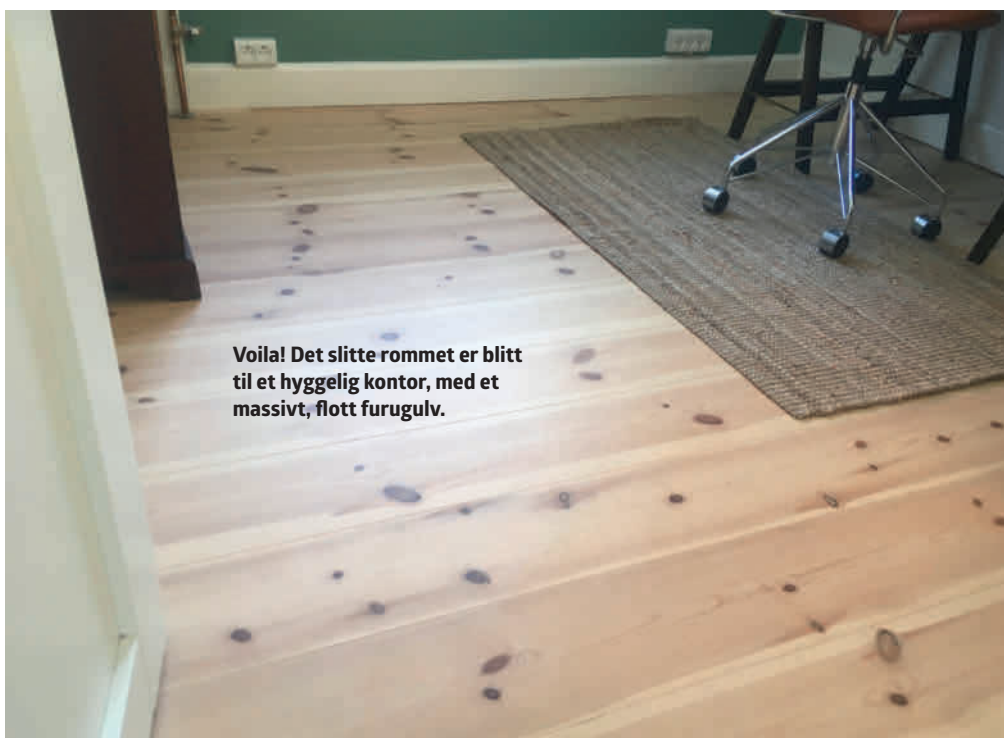
3

Påfør lakken med pensel eller rull etter at du har blandet lakk og herder etter produsentens anvisninger. Når lakken er herdet, vil bordene føles litt ru. Det er boblene i lakken som har herdet.

4

Slip gulvet lett med korn 180, og støvsug deretter gulvet godt. Gi det enda et lag lakk, og gjenta prosessen til bordene føles glatte og behagelige. Vi endte opp med å gi gulvet fire strøk med lakk.

Voila! Det slitte rommet er blitt til et hyggelig kontor, med et massivt, flott furugulv.